

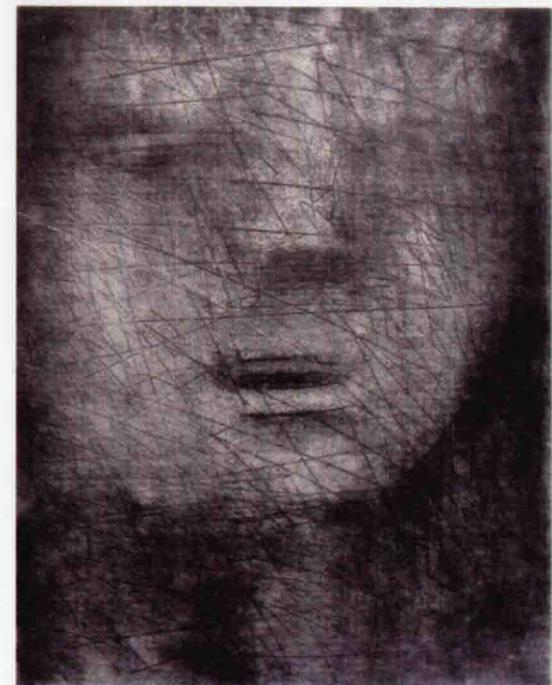
XXIII. forfest 2012

Kroměříž, Olomouc, Zábřeh na Moravě, Hodonín, San Marino, 1. 6. – 1. 7.

Festival Forfest má za sebou více než dvacetiletou dráhu a patří k nejstarším událostem obnovené demokracie v České republice – desítky výstav, stovky koncertů, stovky nahrávacích hodin pro Český rozhlas a Českou televizi, spolu-pracoval za dobu svého trvání s mnoha klíčovými institucemi doma i v zahraničí.

Srdcem výstavních aktivit letošního, již XXIII. ročníku festivalu současného umění Forfest 2012 (viz At. č. 13/93, 19/96, 19/98, 22/03, 18/04, 21/05, 16-17/07, 14-15/10, 19/11) se stala výstava originálních liturgických rouch z dílen slovenských a českých umělců s názvem *Ars liturgica* v prostorách předsálí Sněmovního sálu Arcibiskupského zámku v Kroměříži (17. 6. – 24. 6.), která byla premiérou tohoto ojedinělého projektu. Jeho kurátorka Pavla Lazářková-Trizuljaková v obsáhlém průvodním textu s ambiciozním podtitulem Autorský liturgický oděv v Čechách a na Slovensku po roce 1989 objevně shrnula význam tohoto tématu pro sakrální i volné umění. Je třeba ocenit její pionýrské úsilí, které předbíhá svoji dobu. Na výstavě se

Petr Štěpán, *Anděl noci*, 2011, lept, papír, 48,5 x 38 cm. Foto Forfest, Kroměříž (4x)

představili: Marta Bošelová, Katarína Böhmová, Zuzana Boteková, Zuzana Branišová, Mária Fulková, Petra Graffe, Michaela Klimanová-Trizuljaková, Karina Rothensteinová Kolčáková, Pavla Lazářková Trizuljaková, Jana Zaujecová, Adam Souček.

Během čtrnáctidenního maratonu obsáhla dramaturgie festivalu přehlídku umění ze 6 zemí Evropy, USA, Jižní Afriky a Japonska, vedle obvyklého koncertního bloku (15 koncertů s mezinárodní účastí) realizovala hudebně-vizuální experimentální happeningy (Hodonínská industriální filharmonie), přednášky expandující do oblasti vizuálního umění (Massimiliano Messieri – Silence, Elena Letňanová – John Cage), dialog volného umění se sakrálním světem (již zmínená výstava *Ars Liturgica* versus hudební projekt *Musica Liturgica*), představila konceptuální tendence (Åsa Boström – výstava protínající osu historických sálů Arcibiskupského zámku v Kroměříži, 1. 6. – 30. 6.), spojnice grafické tvorby s hudbou (Petr Štěpán – Lepty, Galerie U Artuše v Kroměříži, 20. 6. – 20. 7.), experimentální práce s fotografií (František Sysel – Camera Obscura, Galerie 77 v Kroměříži, 22. 6. – 30. 6.) a mou volnou malbu velkých formátů v exteriérech Zahradního ateliéru (Václav Vaculovič – Inkantace, 17. 6. – 24. 6.).

Stručně alespoň k některým bodům: Letmý pohled do autorských průvodních textů k výstavě švédské multimediální umělkyně Åsa Boström (mozaiky, asambláže, sochařské a kombinované techniky...) prozrazuje evidentně konceptuální přístupy, které autorka domýší do nezvyklých poloh – možná by se dalo říci typických pro skandinávské prostředí – jde o mezní situace pomoci lidem v nouzi, autorka se angažuje ve feministickém hnutí, jako učitelka jógy pomáhá ženám, které se vzpamatovávají z šoku po znásilnění, jako religioništka se neváhá inspirovat kulturovzdálených duchovních tradic – jako by se zde opětovně zhodnotily myšlenky Friedricha Heera o budoucí jednotě velkých světových náboženství. Nezvyklost zasazení instalace do barokních interié-

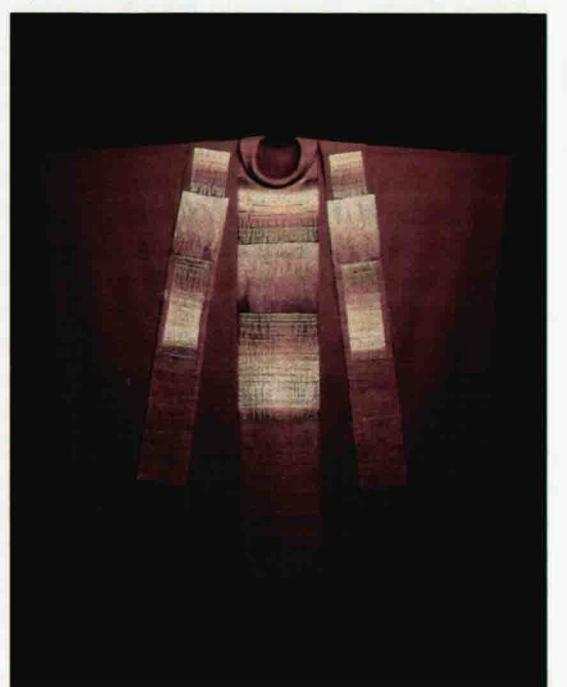
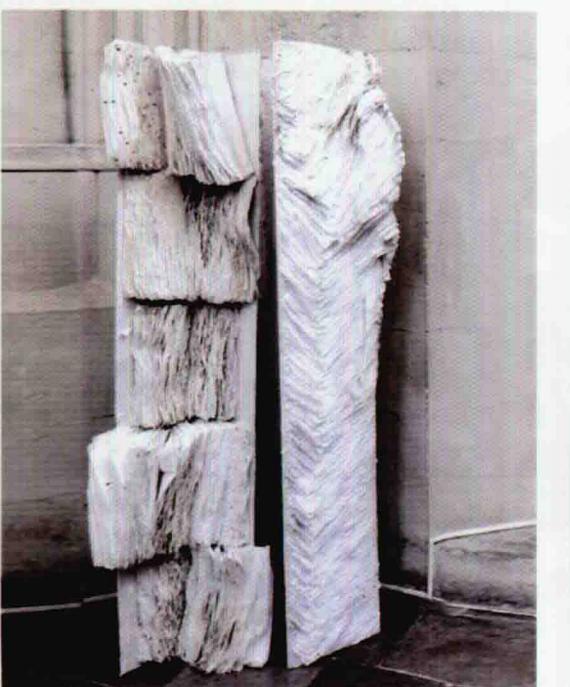
rů zámku se stala do určité míry výzvou, jíž se autorka zhostila se ctí – navíc idea zapojit do výstavního projektu i procházející kordony turistů (texty se na měsíc staly součástí běžného průvodce) je sama o sobě užitečným návodem k přežití umění za zostřujícího se dohledu neviditelné ruky trhu...

Mnohaletá experimentální práce s fotografií českého restaurátora a fotografa Františka Sysla začleňuje do procesu tvorby člověka a světlo jako duchovní poselství – míří k tomuto cíli překvapivě jednoduchými prostředky: portréty modelů i prostředí, ve kterém se pohybují, mají vždy zvláštní snovou atmosféru. Metodičnost, s níž trpělivě po léta komponuje jednotlivé záběry, se v průběhu času proměňuje vlastně v jediný vše zahrnující koncept. Pro festivalovou prezentaci v Galerii 77 autor připravil kolekci spojenou principem címy obscury a doprovázenou přednáškou v Muzeu Kroměřížska, kde představil i svůj další projekt Symposia pro mladé fotografy, který každoročně organizuje v Miloticích.

Tvorba sourozenecké dvojice Marka Trizuljaka a Michaely Klimanové Trizuljakové je charakteristická úsilím o jednotu, trpělivým skládáním oné složité mozaiky doby do uceleného obrazu. Na festivalové výstavě (Texty života, kostel sv. Barbory v Zábřehu na Moravě, 7. 6. – 30. 6.) se setkaly především je-

Jana Zaujecová, *Červená kázule*, 2003, textil, kombinovaná technika. Foto Symon Kliman

Michaela Klimanová, *Dopisy do nebe*, 2010, papír, lepenka, v. 218 cm

jich trojrozměrné práce, které kreativně pracují s objemem – Markovy skleněné plastiky se vzpínají vzhůru a postupně během tvůrčího procesu ztrácejí svoji hmotnost. Dematerializace, odhmotnění, ztištění a pohled vzhůru jsou také poznávacím znamením prací s papírem Michaely – autorky dnes už významného projektu *Dopisy do nebe*, který se dočkal mimorádného ohlasu doma i v zahraničí (newyorská Dvojčata) a který se vyjádřil navýsost aktuálně k palčivým problémům současné globální společnosti. Petr Štěpán – člen Umělecké besedy a CORPORA S, která v rámci programu festivalu 93 vystavovala v Muzeu Kroměřížska, se vypříloval jako citlivý malíř zasahující hned do několika oborů: vedle objevných výtvarných technik a realizací především pro sakrální prostory se jeho zájem po léta obrací k oblasti hudby – múzičnost, duchovnost a smysl pro monumentální vyznění se tedy v jeho díle přirozeně pojí se subtilním sdělením, které nemá daleko k symbolické rovině. Pro veřejnost, která zná kontinuitu vývoje tohoto etablovaného autora, bylo možné překvapením, že v Kroměříži šlo o první, čistě grafickou výstavu tohoto absventa grafického ateliéru Ladislava Čepeláka na AVU. Po letech převážně malířské tvorby se vrátil ke svému původnímu zaměření, které znovu objevuje s nebývalou jistotou zhodnocení „proluky“ tvůrčích 25 let. Vystavený konvolut leptů (jde o osobitou modifikaci techniky tzv. měkkého krytu) preferuje klasickou úlohu černé barvy jako nositelky symbolických významů. Tvar redukovaný místo až na polohu znaku získává zvláštní naléhavost – lapidární podání figurální tvorby podtrhuje vždy celkovou vylehčenou, zduchovnělou atmosféru, ve které už nejde o konkrétní epický příběh, ale spíše o umocnění v převaze abstraktních (až muzických) pocitů. Zde by se snad hodila malá připomínka hudebně-vizuálních partitur, které Štěpán po dvě desetiletí přehodnocuje s očividně originálním přístupem, odehrávajícím se explicitně v abstraktní rovině na pomezí hudby a výtvarného umění. Na rozdíl od převážně racionálních přístupů 60. let však zde cítíme velký podíl intuice, neopomíjející estetické kvality díla...

Václav Vaculovič